

आश्रित्य कंचन जनं संकीर्णमिति तद्विदुः ॥ २६६ ॥

यथा—धूर्तचरितम् ।

वृत्तं बहूनां धृष्टानां संकीर्णं केचिदूचिरे ।

तत्पुनर्भवति व्यङ्ग्यमथैकाङ्कनिर्मितम् ॥ २६७ ॥

यथा—लटकमेलकादिः ।

मुनिस्त्वाह—

‘वेश्याचेटनपुंसकविटधूर्ता बन्धकी च यत्र स्युः ।

अविकृतवेषपरिच्छदचेष्टितकरणं तु संकीर्णम् ॥’ इति ।

विकृतं तु विदुर्यत्र षण्ढकञ्चुकितापसाः ।

भुजंगचारणभटप्रभृतेर्वेषवाग्युताः ॥ २६८ ॥

इदं तु संकीर्णेनैव गतार्थमिति मुनिना पृथङ्कोक्तम् ।

अथोपरूपकाणि । तत्र—

नाटिका क्लृप्तवृत्ता स्यात्स्त्रीप्राया चतुरङ्गिका ।

प्रख्यातो धीरललितस्तत्र स्यान्नायको नृपः ॥ २६९ ॥

स्यादन्तःपुरसंबद्धा संगीतव्यापृताथवा ।

नवानुरागा कन्यात्र नायिका नृपवंशजा ॥ २७० ॥

संप्रवर्तेत नेतास्यां देव्यास्त्रासेन शङ्कितः ।

देवी भवेत्पुनर्ज्येष्ठा प्रगल्भा नृपवंशजा ॥ २७१ ॥

पदे पदे मानवती तद्वशः संगमो द्वयोः ।

वृत्तिः स्यात्कैशिकी स्वल्पविमर्शाः संधयः पुनः ॥ २७२ ॥

द्वयोर्नायिकानायकयोः । यथा—रत्नावली—विद्वशालभञ्जिकादिः ।

इत्यनुषज्यते । हास्यं प्रहसनम् ॥ कंचन धृष्टभिन्नं नायकमाश्रित्य यत्प्रहसनं क्रियते तत्संकीर्णमित्यर्थः ॥ वृत्तमिति । ‘यत्र तत्’ इति पूरणीयम् । तत्संकीर्णप्रहसनम् ॥ यत्र वेश्यादयो वर्णनीयाः स्युस्तदविकृतवेषादीनां करणमनुकरणं प्रहसनम् । संकीर्णमित्यर्थः ॥ इदं तु विकृतप्रहसनं तु ॥ नाटिकामाह—नाटिकेति । क्लृप्तवृत्ता कविकल्पितनायकचरित्रा । स्त्रीप्राया नटीबहुला । प्रख्यातो लोके प्रसिद्धः । तत्र नाटिकायाम् । अस्यां नाटिकायाम् । स्वल्पविमर्शः विमर्श-

१. लटकेति । लटको दुर्जन इत्युणादिसूत्रवृत्ताबुज्ज्वलदत्तः । लटकानां मेलको यत्रेति लटकमेलकं प्रहसनम् ॥